

AGBLE!

"AGBLE" betyder fält på ewe-språket. "AGBLE" = Till fälten!. Till arbetet!. Kom igen!

- Rapport från års-mötet
- Boktips
- Jordbruksveckan
- Besök i Dalarna
- Dagsverke

No 2
1991
92

december

Årets jordbruksvecka

Sedan hösten 1983 har vi haft som stående inslag i arbetet på Togo-kursen en så kallad jordbruksvecka. Det är en form av miljöpraktik på gårdar i trakten, för att från insidan få uppleva villkoren för svenskt jordbruk. Våra kursdeltagare tillbringar då en arbetsvecka på olika gårdar. De gör enklare arbeten, lär känna folket på gården och äter och bor hos värdfamiljen. Det ges många tillfällen till samtal och en praktisk övning i dokumentation som sedan presenteras för de övriga på kursen.

När kursen flyttar ned till Togo i januari kommer man till ett land med ca 85% heltidsjordbrukare och nästan 100% husbehovsodlare. Villkoren för jordbruk i Togo är naturligtvis helt olika de som gäller för Sverige, men jämförelsen är intressant och leder in på resonemang om utveckling och olika utvecklingsvägar.

Sedan vi startade med dessa jordbruksveckor har utvecklingen gått snabbt i Sverige. Många av de gårdar som tagit emot "Togoelever" är nedlagda idag och situationen för de som fortsätter är så ansträngd att många inte orkar med att ha folk hos sig. Det har lett till att vi vissa år fått utnyttja kontakter i Västergötland och Dalarna. Det har varit mycket lyckat och gett våra kursdeltagare mycket. Vi tackar särskilt familjen Svensson med rötterna i Längjum, som så troget ställt upp för kursen.

Inför detta läsår såg det mörkt ut vad gäller kontakter i Värmland, men tack vare 2 elever på folkhögskolan; Olle Olzon på friskvårdslinjen och Viola Zirath på Togolinjen, har vi kunnat knyta nya kontakter och haft kursdeltagare utspridda på 7 olika gårdar i Värmland. Dessa gårdar är mycket olika varandra alltifrån Trossnäs gård, som är en av Värmlands största gårdar, till Roger Karlssons gård i norra klarälv-dalen, där man utnyttjar fäbodrift på sommaren och mjölkar för hand.

Vi är medvetna om att det är att begära väl mycket när vi ber folk att ha våra kursdeltagare boende hos sig i 5 dagar. Vi ber därför att få framföra vårt varma tack för er generositet

och hoppas kunna upprätthålla kontakten till kommande år. Att få möta verkligheten sådan som den är istället för att teoretisera om den i klassrummet är verkligen mycket värt.

Vi riktar vårt tack till:
Familjen Björkman, Saxebyn,
Familjen Jenssen, Trossnäs,
Familjen Olzon, Brosstorp

Morgan och Hanne Stensson/
Skretting, Bada,
Roger Karlsson, Fastnäs,
Familjen Stüffe, Ambjörby,
Ingrid Nilsson och Gunnar
Larsson, Kärne Gård.
Nedan följer ett utdrag ur
några kursdeltagares redovisning av jordbruksveckan.

Bada herrgård

Jag, Monika bast, och Ingrid Fahlgren tillbringade vår vecka hos Morgan Stensson och Hanne Skretting på Bada herrgård mellan Torsby och Lysvik.

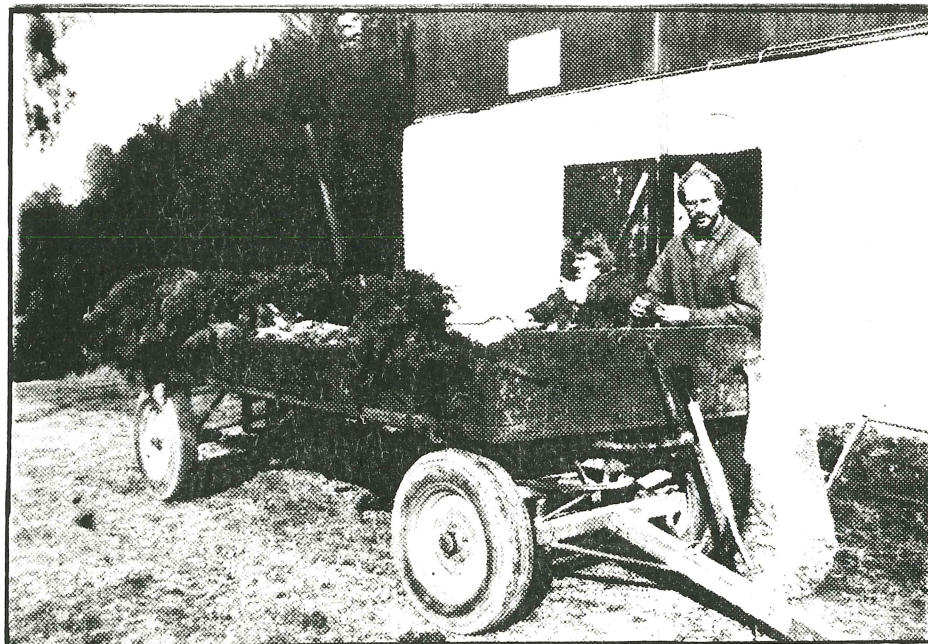
Morgan och Hanne är alternativ odlare - vilket innebär att de odlar ekologiskt. De använder inte bekämpningsmedel eller konstgödsel.

De livnär sig på försäljning av ägg, morötter och potatis. De har ca. 600 sprätthöner som värper ca. 300 ägg om dagen. Äggen levereras sedan till ICA i Sunne och Torsby för försäljning.

På gården finns också 9 high-landcattle kor (långhåriga med horn), 4 gotländska gute får, 4 grisar, 1 ardennerhäst (Bonnie),

Ingrid och jag deltog i det vardagliga arbetet på gården. Vi fick bl.a. sortera potatis och morötter. En av dagarna arbetade vi på fältet med att ta upp ca. 500 kg. morötter. Vi fick vara med om mycket, allt från slakt, vetrinärbesök, ridning och utfodring av hönsen. Hönsen ja, - äggplockning och äggputsning ingick också i de dagliga rutinerna. Många ägg blev det!

Den friska luften och det "hårda" arbetet gjorde att vi stupade i säng på kvällarna och somnade skönt till Badaälvens brus.

Monika och Morgan på Bada herrgård sorterar morötter.
Monika et Morgan à Bada herrgård classer les carottes.

Det var en jätterolig vecka och vi har många trevliga minne från Bada herrgård. Vi sänder ett hjärtligt tack till Hanne och Morgan för att ni tog emot oss med öppna armar.

Vid pennan Monika Bast.

Fastnäs

Det här är en kärleksförklaring till korna till arbetet till naturen till människan med stor ödmjukhet.

Jordbruksveckan tillbringade Akpene och jag hos Roger och hans mor Signe Karlsson i Fastnäs ca: en mil norr om Ekshärad i Värmland. Deras gård ligger på östra sidan om Klarälven. Vi blev varmt mottagna av Signe som dukade fram förmiddagskaffe när vi kom. Efter kaffet gick vi ut till ladugården för att hälsa på Roger. I ladegården fanns åtta välmående mjölkkor den nionde var sinlagd och skulle kalva någon gång i november. Där var Frida också en get som var lite tillbakadragen i början men hennes nyfikenhet tog överhand och snart ville hon bli kliad och matad med torvströ. Getter äter visst vadsom helst.

Kossi är med vid slakten på Stüffes gård i Ambjörby. Kossi assiste quand on tue un boef.

När jag kom in i ladugården slog det mig att det var så lugnt och fridfullt där. En orsak var Rogers arbetssätt. Han mjölkar nämligen för hand och har man valt den metoden så behöver man inte ha bråttom. Det ger också en själv, en annan känsla att arbeta med händerna i stället för med en maskin. Det ända som vi behövde var en extra hink och vid kvällsmjölknigen var det bara för oss att sätta igång händerna.

Vi fick även följa med till Segenässäteren. Det är en gammal

fäbovall med flera små hus varav ett är från 1700-talet. Så fort som det finns bete på skogen så flyttar Roger sina djur till sätern, sedan är han där hela sommaren. När vi var hos Roger hade han fortfarande sina ungdjur kvar på sätern. Morgon och kväll åkte vi dit och gav djuren vatten och foder.

Det var länge sedan jag mådde så bra, jag trivdes verkligen under våran jordbruksvecka.

Viola Zirath

Monika och Kossi på dagsverke. Monika et Kossi travaillent dans une maison à Molkom.

Bistandsarbete i Molkom

Tänkte skriva ner några rader om läget när det gäller vårt bistandsarbete här i Molkom. Hittills har vi fått in 9010 kr (23/11). Lövkattning och fönsterputsning börjar avta eftersom kylan så sakteliga infinner sig. Vi började ju med att dela ut flygblad som Viola nämnde i 1:a numret av AGBLE. Vill man sedan anlita våra tjänster är det bara att ringa telefonnumret som går till skolans expedition, där Sonja glatt tar emot adress och vad man vill ha utfört.

Fröken Ednarsson har hand om planeringen och delar sedan ut de olika arbetena mellan oss. Tisdag, torsdag och fredags-eftermiddagarna används för dessa ändamål. Vi har gjort allt från rengöring av badkar, städning av hela lägenheter, lövkattning och icke att för- glömma putsat fönster. Vi har våra stamkunder som har fått hjälp flera gånger och vill ha mer(hoppas jag). Många vi har varit hos har anlitat tidigare års Togolinjer och verkar mycket nöjda. De gamla verkar tycka det är trevligt med lite sällskap och en pratstund samtidigt som de får arbetet utfört. Efter utfört arbete blir det nästan alltid kaffe med dopp. Så vikt- ökningen är tyvärr oundviklig. Beställningarna har avtagit lite nu, men jag hoppas på en omgång till före jullovet. Det är ju alltid roligt att arbeta till- sammans och veta att pengarna går till något vettigt, genom Svenska Togoföreningen till C.R.A.S.E i Kuma-Dunyo, Togo.

Helén Magnusson

Akpéné faite une netto- yage de vitrine dans une maison à Molkom.

Besök på Montessori- dagis

Den 1 november var en liten grupp Togo-elever på besök på ett Montessoridaghem i Karlstad. Vi som åkte var: Håkan, Viola, Monika, Kossi och Akpene.

Maria Montessori föddes 1870 i Ancona i Italien. Hon utbildade sig till läkare och fick sedan anställning på Roms universitet på psykiatriska kliniken. Där arbetade hon med mentalt utveck- lings retarderade barn. Hon an- vände sig av en speciell utlär- ningsmetod med vilken hon lyckades få barnen att lära sig skriva och läsa. Det var efter detta hon fick iden att även överföra denna metod på normala barn. Detta var början till Montessoripedagogiken.

Vi började vårt besök med att Håkan, Kossi och Akpene berättade lite om det vardagliga livet i Togo. Vi hade med oss en del redskap som vi visade. Sedan visade vi några diabilder från Kuma Dunyo i Togo.

Barnen hade redan lärt sig lite om Afrika bla hade de byggt ett typiskt afrikanskt landskap på ett bord.

Vi avslutade besöket med att äta lunch med barnen.

Monika & Viola

Akpéné trèsse pour Karin dans un jardin d'enfants

Akpéné montre une tradition de porter les enfants au Togo dans la même jardin d'enfants.

Morgonsamling med Togo-linjen

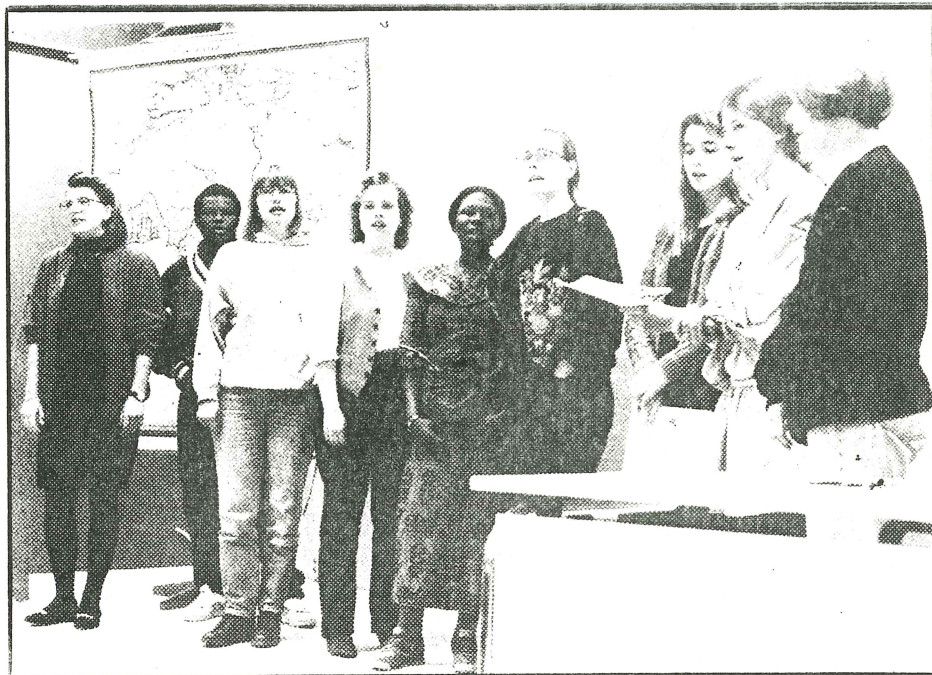
Varje måndag samlas vi på folkhögskolan till en gemensam morgonsamling. Förutom information om hur den kommande veckan ser ut, så bjuds det alltid på något program. Det kan vara i form av någon gästande föreläsare eller att någon lärare och klass ansvarar för ett program. Turen kom så till oss och tillsammans med Mats fick vi tillfälle att presentera vår linje och C.R.A.S.E. Dagen till ära var Akpéne och Mats klädda i vackra kläder.

Kossi och Akpéne började med att hälsa alla välkomna på kabiye och ewe! Sedan sjöng vi skolsången från C.R.A.S.E. innan vi visade diabilder från både Molkom och Togo. Alla har undrat vad vi gör om dagarna och nu fick de se bilder från lektioner dagsverken, Stormen och praktiken från jordbruksveckan. Bilderna från Togo var inte speciellt många, men givetvis lovade vi att återkomma till våren med fler färska bilder. Eftersom vi på Togolinjen tycker om att sjunga, så blev det naturligtvis fler sånger innan vi tackade för oss. En sång som Akpéne lärt oss på ewe föll publiken i smak och det blev da capo innan alla var nöjda. Förhoppningsvis lärde sig alla något och vet nu att vi ska inte bygga hyddor eller sova på jordgolvet.....

Helen Ednarsson

Kulturinslag på skolan

Vi har haft besök av en jazz-spelande grupp som heter Lena Selnert band. De spelade för oss i drygt en timme och gjorde en bra konsert. En nystartad teatergrupp från Arvika "Total teatern" har också besökt Molkom. De spelade en pjäs rörande flyktingproblematiken "Salto mortal-dödligt hopp." Mycket uppskattat!

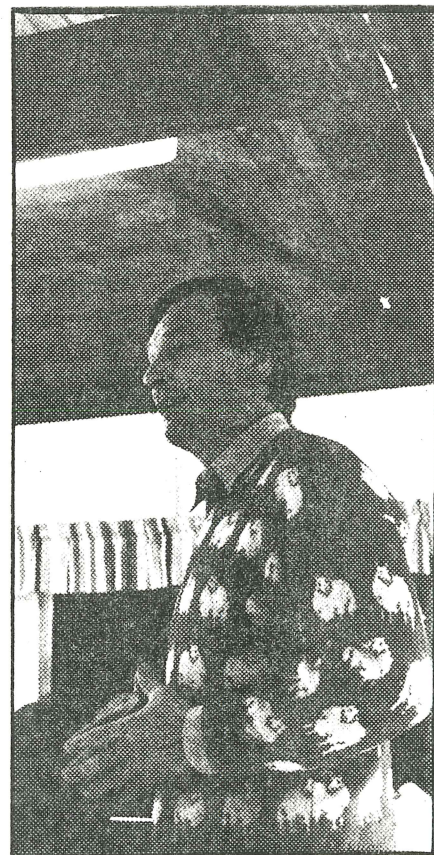
Le cours à Molkom pour le CRASE Kuma-Dunyo avait fait un programme d'information pour le reste de l'école. Ici on chante "Au Foyer, CRASE de Dunyo..." et "Nye ya me di be ma nye towo..."

Togolinjen leder morgonsamlingen. Här sjunger vi en sång på EWE.

Pontus Örtendahl

Onsdagen den 20 november hade vi besök av Pontus Örtendahl. Under nästan 2 1/2 timmar satt hela vår klass och några andra intresserade och lyssnade fascinerat på vad han hade att säga. Att rättvist försöka återge vad han berättade är nära omöjligt men han berörde många intressanta ämnen. Bland annat gav han sin syn på livet, kärleken och kulturen, det vill säga det mesta här i världen.

Hans åsikter och tankebanor var ibland lite svåra att begripa. Att kulturens målsättning är att göra människan onödig, att man egentligen inte ska läsa böcker och att grundskolan är 9 års straffarbete var några av hans ståndpunkter.

Föreläsaren Pontus Örtendahl. Voici le conférencier Pontus Örtendahl.

Boktips i vinterkylan

Alla har inte möjlighet att resa till Afrika. Men man kan lära känna Afrika ändå. Det finns många spännande böcker skrivna av afrikanska författare, som tar läsaren till nya miljöer och människor. Här är ett litet axplock som vi rekommenderar er att läsa när vinterkylan biter tag och berövar er hoppet om att det någonsin skall bli sommar igen...

Djävulen på korset utg. år 1980
Ngugi Wa Thiongo

Jacinta Wariingas liv rasar samman när hon avskedas från sitt arbete endast för att hon avvisar chefens närmanden, vräks från sin lägenhet och övergivs av sin pojkvän.

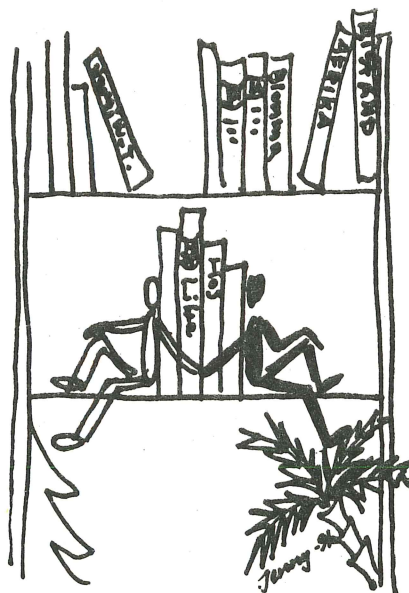
Djävulen på korset handlar om en ung kvinnas kamp i nykolonialismens Kenya. Man får följa Wariinga och några andra människor som alla fått en inbjudan till djävulens fest. Där får de höra överklassen tävla om vem som utnyttjar arbetarnas blod och svett bäst. Hedersgäster är representanter från västerlandet. Alla med ett gemensamt mål. Att stjåla och råna.

Tiggarnas strejk utg. år 1991
Aminata Sow Fall

Är verkligen de allra fattigaste av de fattiga i samhället, tiggarna, till någon nytta? Vid första åtanken förefaller det självklart att inget skulle förändras nämnvärt om alla tiggare plötsligt försvann. Men efter att ha läst "Tiggarnas strejk" förstår man att situationen i ett muslimskt land som Senegal, blir ytterst knepig när de fattiga försvinner. Vem skall man ge allmosor till? Författaren beskriver på ett lättfattligt och roligt sätt det faktum att beroendet mellan fattiga och rika är ömsesidigt. De fattiga klarar sig dåligt utan de rika och de rika står sig slätt utan tiggarna... När man läst denna bok har synfältet vidgats ytterligare en liten bit, och varför inte?

Guds träbitar utg. år 1978
Sembene Ousmane

Bokens händelser utspelar sig i Västafrikanska städer Dakar, Thiés och Bamako. Det är en berättelse om hur järnvägsarbetare kämpar för ett drägligare liv genom en strejk som drabbar två länder Senegal och Mali. Alla deltar i kampen barn, kvinnor och män, mot ledningen för Dakar-Nigerlinjen. Boken är medryckande och rekommenderas varmt!

En afrikan på Grönland utg. år-84
Tété-Michael Kpomassie

Vid 16-års ålder blir Tété - Michael ormbiten och han beslutar sig för att resa till ett land där det inte finns några ormar - Grönland. Boken är en självbiografisk rese-skildring skriven av en togoles. Under sin vistelse på Grönland beskriver han landet ur sin afrikanska synvinkel. Det är en lättläst bok och lärorik även för en västerlänning.

Upp genom mörkret
Ngugi Wa Thiongo

"Upp genom mörkret" är denne store kenyanske författares första bok. Den handlar om en by i Kenya under Mau Mau-upproret. Man får följa en pojke och genom hans ögon se hur människorna i byn drabbas av konflikten. Boken rymmer också en kärlekshistoria som kompliceras av att fäderna till de älskande står på olika sidor i kampen. Jag tyckte mycket om boken. Man får en annan bild av Mau Mau-upproret än vad historieböcker kan ge. Läs den!

Svart barn utg. år 1953
Camara Laye

Författaren beskriver sina uppväxtår i en liten by i det forna Franska Guinea. Han beskriver med självupplevd inlevelse en ung pojkes tillvaro på den västafrikanska landsbygden under kolonialtiden. Camara Laye fångar med stor värme det rika sociala livet, samt de starka släkt och familjebanden som tycks genom-syra den afrikanska landsbygds-kulturen. Här skildras också med spänning en ung afrikansk pojkes stora men viktiga vända, omskärelse-ritualen. Slutet av boken tar upp den komplett annorlunda tillvaro ynglingen möter då han tar steget från det invanda bylivet till det västerländskt inspirerade högre utbildningssystemet. Med sin varma, fina och självupplevda ton är boken en utsökt inkörsport in i den afrikanska skönlitteraturen.

Ici c'est Jenny, Helen M., Olle Olzon och Ingrid.

Tillbaka till 60-talet!

Torsdagen den 21/11 flödade 60-tals musiken ur samlingsalen på Molkoms folkhögskola. En efter en kom 60-tals brudarna in; även en och annan hippie hittade dit.

Bandet Twist n'shout spelade både schlager och rock; d.v.s. bra musik, skickligt framfört med mycket ös.

Stormen sålde godis och läsk, precis som på en riktig skoldans?

Det var skolans samkvämskommitté som anordnat denna lilla nostalgitripp.

Det ordnades även annan underhållning i form av karioke. Det är när bandet spelar och en från publiken sjunger. Jenny i årets Togo-grupp ställde upp men det var 3 killar, Frank, André och Olle som vann.

Jenny vann däremot utklädnings tävlingen tätt följd av Helén M., även hon från Togo-gruppen.

Det var en jätte trevlig tillställning - synd bara att inte fler elever och lärare infann sig.

Ingrid Fahlgren

"De som har resurserna har ej viljan. De som har viljan har ej resurserna."

Lasse Berg

Tankar i Luciatider

Glöm höstens dimmor och dis och Luciatidens snö och is.
 Nej, tänk istället på,
 den sol och böljor blå.
 Jag tänker då på
 min rena fina tjärn
 tänker på kommande tider,
 och tider som gått hän.
 På generationer fiskat här
 kopplat av,
 och njutit av den frid
 och idyll som här den gav.

Att ro ut här en sommardag
 någon gång bland näckros,
 säv å tång
 och höra fågelsång
 från grönskad
 från en natur
 som ännu är sig lik.
 Detta när allting är som bäst
 och när göken gal i väst.
 Man sig glömmar kvar
 till sena kvällen,
 på ett av dessa få,
 men trevliga ställen.

Theodor Nilsson
 den 4/12 1971

André, Frank et Olle font une compétition de chanson dont ils sont les vainqueurs.

Svenska Togoföreningens styrelsemöte 911026

Protokoll fört vid sammanträde med
Styrelsen för Svenska Togoföreningen.
Mora Folkhögskola den 26 oktober 1991, kl. 11.30.

Närvarande: Håkan Franklin, ordförande.
Akpene Akloboe, Kossi Kaiio, (båda C.R.A.S.E., Kouma-Dunyo),
Susan Pettersson, Madleine Ersson, Rainer Hiele, (alla Mora),
Hanna Östman, Cathrine Andersson, Mats Matsson, (alla Molkom),
Pär Snögren och Hilda Franklin (Togo-föreningens framtid).

Till **protokollförelse** utses Rainer Hiele.
till **justerare** Johan Snögren §§ 1-2, Susan Pettersson §§ 3-5.

§ 1

Kontakt med SIDA.

Mats Matsson har sänt informationsmaterial till alla styrelseledamöter.
Ettapp 1 är ännu inte slutredovisad.
Ettapp 2 pågår. Vävhuset och stora cisternen är klar.
Kök och samlingssal påbörjas nu.
Till jordbrukskooperativet har föreningen sänt 5 000 SEK.

Sida har anmärkt att ettapp 1 inte avslutats ännu. Återstående
100 000 SEK utbetalas inte förrän de tidigare utbetalda 180 000 SEK
redovisats och revisorerna gjort en avslutande rapport.

Mats tar kontakt med vår revisor Gustav Andersson. Mats har det
intrycket att revisionskraven nu är tydligare och auktoriserade revisorer
kan krävas. Härmed uppstår administrativa komnader för Svenska
Togoföreningen.

Mats redovisar hur penningflödena går för närvarande.
SFHL:s medel till pensionsfond har till en summa av 10 000 SEK sänts
till Togo - resterande medel har placerats i Sverige i avvaktan på
användning. Infaltionen i Togo är mycket hög, varför där placerade
medel snart skulle förlora i värde.
I övrigt hänvisas till **AGBLE nr 1, 1991/92.**

Vermiandsbanken har köpts upp av Gotabanken. Denna sistnämnda bank
har meddelat att man inte längre kan bekosta resorna för två togolesiska
stipendiater årligen.

Mats föreslår att Svenska Togoföreningen söker medel hos SFHL för de
togolesiska studenternas resor de närmaste åren.

Styrelsen beslutar
enl. Matsförslag och ger Håkan i uppdrag,
att söka medel av SFHL:s internationella fond,
att söka ytterligare 10 000 SEK för pensionsfonden samt
att ge den grupp som reser till Togo VT 92 i uppdrag att undersöka hur
en framtida sjukvårdsfond på lämpligt sätt kunde betjäna kursdeltagarna
på C.R.A.S.E. samt den anställda personalen.

§ 2

Korrespondens.

Två brev har kommit från lokalkommittén och rektor. Se **AGBLE nr 1,
1991/92.**

Även kursdeltagarna på centret har skickat brev.
Styrelsen diskuterar brevens innehåll samt lägger dessa till handlingarna.

Styrelsen ställer sig frågande inför det faktum att antalet boende i
internatet sjunkit under senaste året. Mats får i uppdrag att skriva till
lokalkommitténs ordförande ang. detta spörsmål.

§ 3

Inför årsmötet.

Styrelsen går igenom föreningens stadgar.

§ 1

Les contacts avec l'ASDI, Mats
avait envoyé l'information aux
membres du comité. En résumé:
- Il faut finir la reddition de
l'étape 1 avant que l'ASDI peut
envoyer les SEK 100 000 restant
à l'étape 2.
- Rapport de la situation actuel-
le de l'étape 2.
- La situation du fonds de retrai-
te et d'assurance maladie des
encadreurs,
- Après que Wermlandsbanken a été
acheté par Gotabanken toutes les
transactions sont dirigées de
Stockholm et en conséquence on a
refusé de financier les voyages
des apprentis du CRASE à Molkom.
Mats propose que l'Association
demande de l'aide de SFHL pour
l'année prochaine. La réunion a
decidé selon cette proposition.

§ 2

Correspondance.

Le comité a discuté des lettres
venues du comité local, le direc-
teur du CRASE et autres.

Le comité a remarqué, selon les
rapports, que le nombre d'appren-
tis logeant au dortoir du centre
est diminué.

Le comité a chargé Mats de de-
mander une explication du prési-
dent du comité local concernant
ce problème.

§ 3

Des formalités concernant la ré-
union annuelle en novembre.

§ 4

Information du cours 1991/92 à
Molkom.

Visite à Dalarna

Nous avons quitté ici à Molkom
pour la réunion du comité à Mora
le 26 octobre ensemble avec le
président de l'association, qui
est Håkan, et Mats. La réunion
était commencée à 11 heures. Nous
avons discuté des problèmes du
centre et quelques lettres écrites
par quelques personnes.

Le dimanche nous avons fait une
promenade avec quelques élèves de
Mora pour visiter des différents
arts et animaux de la Suède.

Styrelse beslutar att föreslå årsmötet besöka
att plats och tidpunkt för årsmötet skall ändras.

Förslag:

Tid - november månad årligen.

Plats - på folkhögskola.

Målformuleringen bör ändras till:

**Föreningen stödjer folkhögskolecentret Foyer Rural C.R.A.S.E. i
Togo, Västafrika.**

samt samlar medel för detta ändamål.

§ 4 Styrelsen informeras om Togo-kursen 1991/92 på Molkoms
Folkhögskola.
Se AGBLE nr 1, 1991/92.

§ 5 Ordföranden avslutar mötet.

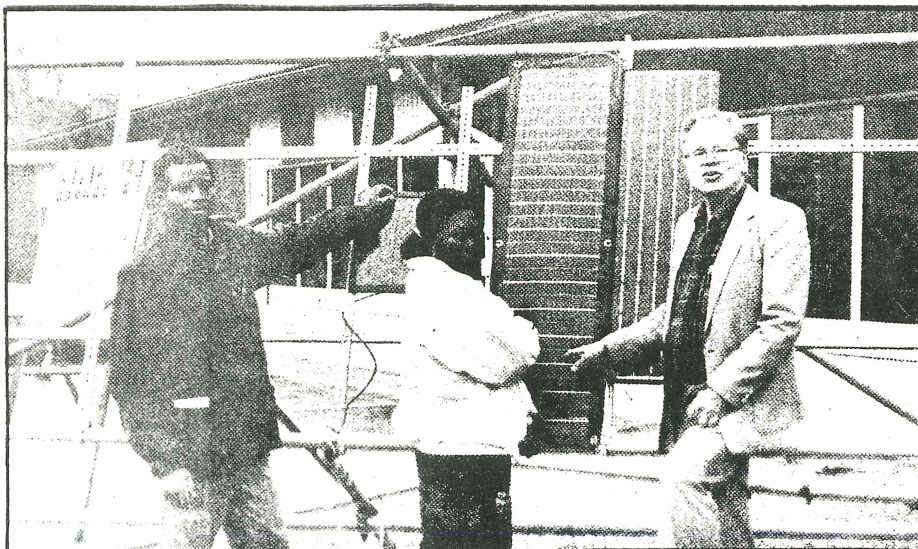
Skattungbykursen

Att rödmåla träpanel till ett hus för kommande kursdeltagare kan vara ett väl så effektivt sätt att förklara det väsentliga i en kurs som långa och djupsinniga analyser. Det fick vi erfara vid vårt besök med Kossi, Akpéné och Ulrika hos Skattungbykursen. Under arbetets gång och vid kaffe- och matpaus kunde vi också få inblick i såväl ekonomi och teknik rörande husbygget som idéer och tankar bakom kursen.

Det var även värdefullt för oss att få delta i arbetet - även om vår utmätta tid var alldeles för knapp - så att vi slapp känna oss som på ett vanligt studiebesök.

Tack, byggbasen Anders och alla andra vi träffade!

Ci-dessus: Kossi et Anders Johanson peignent la boiserie d'un nouveau bâtiment à Skattungbyn.

Le lundi nous avons visité une école à Bergkarlås dont ils ont le contacte avec l'école primaire de Kuma Donyo et de Bala. Ils sont très gentille. Ils nous ont posé des questions sur la vie du Togo.

Le mardi nous avons visité une autre école à Skattungbyn ou nous les avons aidés pour leurs construction d'une nouvelle Appartement, pour les nouveaux(elles) élèves venant dans l'école. Et le soir nous avons pris le train ensemble avec Mats, Kossi, Ulrika, et Moi Akpéné, pour Borlänge ou nous avons visité l'ancien président de l'association qui est Mr. Siggeniwong. Et le jeudi matin nous étions reparti pour Molkom.

écrit par Akpéné,.

une Petite Africaine

Med Sigge Niwong på SERC i Borlänge

SERC står för Solar Energy Research Centre (Centre de Recherche de l'Engrie Solaire). Där finns numera Sigge Niwong, tidigare i många år Sv. Togoföreningens ordförande och fortfarande en viktig inspiratör bland annat när det gäller energi- och teknikproblem. Här demonstrerar han för Kossi och Akpéné SERC:s anläggning för att testa olika sorts solpaneler.

Ci-dessous: M Sigge Niwong, ancien président de l'Association, montre comment on teste des différents sortes des plaques solaires.

En hel dag med Bergkarlås skola

Måndag den 18/11 besökte Kossi, Akpéné och jag Bergkarlås skola i Mora. Alltsedan Ann-Marie Svenssons första kontakt med skolan har vi kunnat hjälpa till att förmedla brev, teckningar och gåvor mellan Bergkarlås skola och primärskolorna i Bala och Dunyo.

Det är roligt för oss, om vi kan hjälpa till med kontakterna i samband med våra besök på CRASE i Kuma-Dunyo. En förutsättning för varaktiga kontakter är dock att det finns åtminstone en starkt engagerad lärare på skolan. I Bergkarlås finns Viola Johansson. Men där finns också hennes medarbetare som också är intresserade av att upprätthålla den kontakt som en gång tagits.

För våra gäster från Kuma-Dunyo har besöken i Bergkarlås blivit mycket uppskattade. Det beror nog mycket på den varma, trygga atmosfären i den lilla byskolan.

Vi tillbringade hela dagen i skolan i Bergkarlås. Här visar vi några av de bilder vi gjorde efter vårt besök.

Akpéné montre les différentes choses dans une cuisine togolaise.

Akpéné visar för en klass de olika saker, som man använder i ett togolesiskt kök.

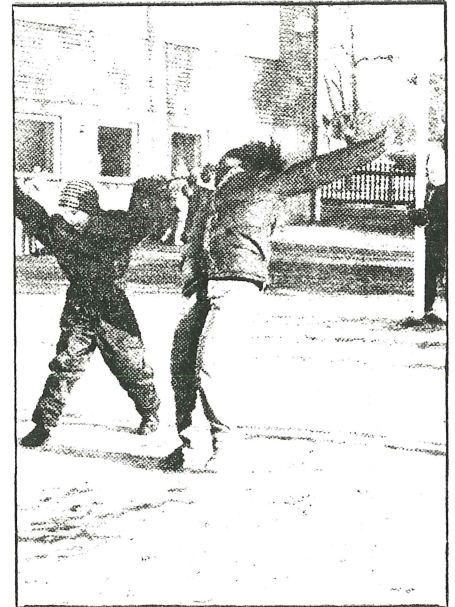
Viola Johansson essaye le nouveau bouchon, modèle togolais. Il est fait comme cadeau d'Akpéné.

Viola Johansson provar den nya tavel suddens, togolesisk design, som Akpéné sytt och förärat klassen som gåva.

Ce n'était pas seulement Kossi et Akpéné qui montraient des choses et racontaient de la vie au Togo. Les enfants de différentes classes ont montré aussi pour Kossi et Akpéné comment fonctionne le travail dans une petite école primaire d'un petit village en Suède. Ici une classe chant pour les amis du Kuma-Dunyo.

Det var inte bara Kossi och Akpéné som berättade och visade saker från Togo. De fick i sin tur uppleva hur det kan gå till i en liten byskola på landsbygden i Sverige. Här sjunger en klass en sång för Kossi och Akpéné.

Dans les reposes les enfants ont engagé aussi Kossi et Akpéné dans les différents jeux. Ici Akpéné glisse sur la glace.

Barnen lockade med sig sina gäster på sina lekar under rasterna. Att kana på is var en alldeles ny upplevelse för Akpéné.

Svenska Togoföreningens årsmöte 911116

Årsmöte i Svenska Togoföreningen på Mora folkhögskola 911116

Närvarande: Jenny Gille, Karin Filipsson, Rainer Hielle, Margareta Druva, Susan Pettersson, Mats Matsson, Helen Magnusson, Helen Ednardsson, Ingrid Fahlgren, Monika Bast, Kossi Kalao, Håkan Franklin, Akpene Akloboe, Lisa Nilzon, Hanna Östman, Margit Hielle, och Ann-Marie Svensson.

- 1 § Håkan hälsade alla välkomna och öppnade mötet.
- 2 § Alla presenterade sig.
- 3 § Håkan Franklin valdes till mötesordförande.
- 4 § Ann-Marie Svensson valdes till mötessekreterare.
- 5 § Till justerare valdes Helen Magnusson och Helen Ednardsson.
- 6 § Mötet ansågs vara behörigt utlyst.
- 7 § Verksamhetsberättelsen upplästes och lades till handlingarna. Mats meddelade att f d sylärrarinnan, Ama Jane Gogovor, har råkat ut för en bilolycka och är svårt skadad.
- 8 § Mats presenterade den ekonomiska berättelsen och den lades till handlingarna.
- 9 § Revisorsberättelsen lästes upp och lades till handlingarna.
- 10 § Mötet beslutade att ge ansvarsfrihet åt styrelsen. Ett särskilt tack riktades till Mats för det stora arbete han lägger ner på att hålla ordning på ekonomin.
- 11 § Val av styrelse:
Ordförande står kvar ett år.
Vice ordförande: Rainer Hielle (omval)
Kassör: Mats Matsson (omval)
Sekreterare: Ingrid Fahlgren
Vice sekreterare: Hanna Östman
Utrikeskorr: Ann-Marie Svensson
- 12 § Val av suppleanter:
Repr för Mora fhsk väljs vid kursrådet.
Repr för Molkoms fhsk: Johan Snögren, Jenny Gille och Helen Ednarsson.
Repr för Fornby fhsk väljs vid kursrådet.
- 13 § Revidering av stadgarna. Mötet beslutade att ta styrelsens förslag till ändring av § 1 och § 3 enl följande:
§ 1 Ändamål. Föreningen stödjer folkhögskolecentret Foyer Rural C.R.A.S.E. i Togo, Västafrika, samt samlar medel för detta ändamål.
§ 3 Årsmöte. Föreningens högsta beslutande organ är årsmötet som hålls på folkhögskola november månad årligen.
- 14 § Nästa verksamhetsår slutar 920931, så det finns tid för bokslut och revidering innan årsmötet.

15 § Inför Molkomgruppens resa till Kuma-Dunyo ger årsmötet följande uppdrag till Mats och gruppen:

- att ta med ungefär samma belopp som tidigare år
- att uppmuntra en träff för gamla elever på C.R.A.S.E.
- att ordna en resa för personalen på C.R.A.S.E.
- att ta med en solpanel och lysrör.

16 § Vi önskar alla Togo-resenärer en trevlig resa.

17 § Mötet avslutat.

Encore une visite à Dalarna

Notre deuxième visite à Mora était le 16 novembre passé. Nous avons été à Mora pour la réunion annuel avec tout le groupe. Là nous avons discuté de l'économie et tout le progrès nous avons fait et vu quelque diapositives du centre et discuté un peu.

Lördagen den 16/11 -91 åkte vi allihop till Mora folkhögskola för att delta i Svenska Togo föreningens årsmöte.

Allra först när vi kom fram fick vi fika i matsalen och sedan satte själva mötet igång. Vad som hände på själva mötet och vad som bestämdes kan ni läsa om i protokollet som finns bifogat i Agble!

Efter själva mötet visade Håkan bilder från C.R.A.S.E. som togs av förra kursen. Trevligt och uppskattat av alla.

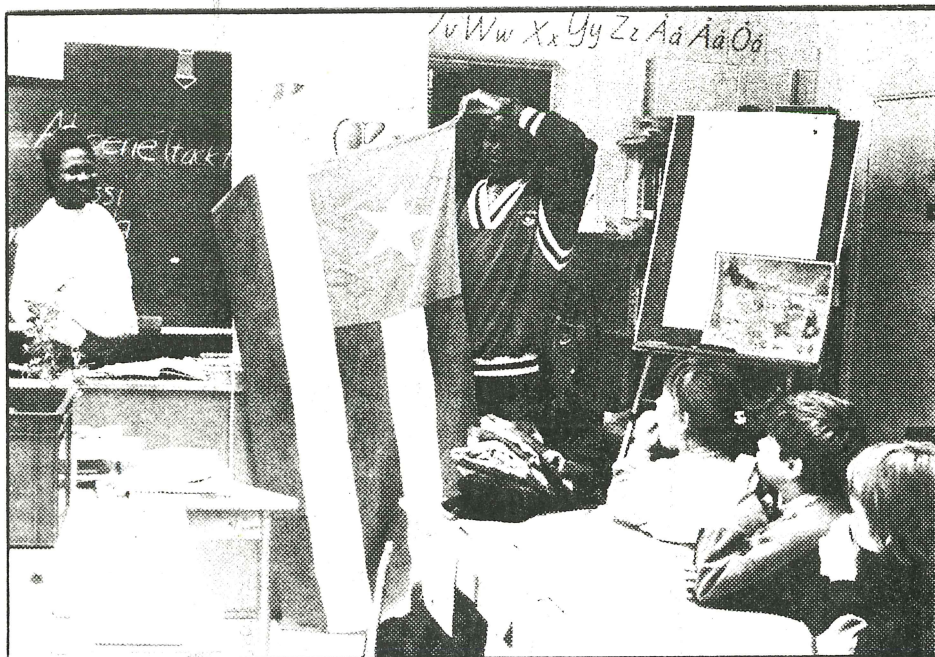
Hela sammankomsten avslutades med middag i matsalen. Jättegod mat med marängswiss som höjdpunkt! Vi tackade alla för den goda maten genom att sjunga "Tack för maten".

Trötta och nöjda åkte vi sedan hem med Håkan.

Le Lundi nous avons visité encore l'école à Bergkarlås où nous les avait montré des différentes choses de notre pays, le Togo. Ils étaient très intéressés de les voir. Les enfants et les professeurs sont très gentils. Ils ont donné beaucoup de choses pour l'école primaire de Dunyo et de Bala.

Ici c'est le nouveau comité. De droit: Hanna Östman, Helen Ednarsson, Ingrid Fahlgren, Håkan Franklin, Akpene Akloboe, Jenny Gille, Kossi Kalao, Ann-Marie Svensson och Rainer Hielle.

Kossi et Akpéné montrent le drapeau togolais aux élèves à Bergkarlås.

SVENSKA TOGOFÖRENINGEN

Gåvoredovisning för tiden 91.10.11-91.11.29

91.10.14	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	1230:-
91.10.15	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	820:-
91.10.15	SIGGE O GUNILLA NIWONG, FROSTBO 261, 781 96 BÖRLÄNGE	200:-
91.10.16	LEIF ERIKSSON, V BANGATAN 59 B, 195 00 MÄRSTA	50:-
91.10.16	EDVIN LILJEMARK, BRUNNSBERG 4201, 796 90 ÄLVDALEN	50:-
91.10.18	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	500:-
91.10.22	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	1020:-
91.10.23	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	120:-
91.10.25	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	830:-
91.10.26	MATS MATSSON, SUSAN VINDS VÄG 4, 660 60 MÖLKOM	170:-
91.10.30	GUNILLA FORSSANDER-KARLSSON, MARKNADSGATAN 30, 660 60 MÖLKOM	200:-
91.10.31	GUSTAF ANDERSSON, VETEVÄGEN 6 B, 781 35 BÖRLÄNGE	25:-
91.10.31	VIDLA JOHANSSON, VATTNÄS 6700, 792 00 MÖRA	100:-
91.11.01	INGER RAABY, VÖLUNDSGATAN 4 3TR, 113 21 STOCKHOLM	47:-
91.11.04	CATARINA SVENSSON, BRINKAG. 2, 532 32 SKÄRA	100:-
91.11.05	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	520:-
91.11.05	HANNA ÖSTMAN, LISSFORSV. 21, 780 44 DALA-FLÖDA	100:-
91.11.05	MARIA SUNESDOTTER SVENSSON, BOX 112, 440 60 SKÄRHAMN	100:-
91.11.05	NIKLAS HÖGGERG, C/O RYDE, GREVG. 69, 5 TR., 114 59 STOCKHOLM	140:-
91.11.05	VALTER SKÖG, SKÄFTINGEBÄCKEN 20 6TR, 163 64 SPANGA	160:-
91.11.06	MATS OCH ANNELIE REINHOLDSSON/FOLKE, STENSÖVÄGEN 64 392 47 KÄLMÄR	100:-
91.11.08	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	210:-
91.11.11	BIRGITTA SVENSSON, ST TOMTEN, TRÄVÄD, 534 92 VÄRA	50:-
91.11.11	KG MATTSSON, ÄSVÄGEN 1 A, 660 60 MÖLKOM	100:-
91.11.12	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	480:-
91.11.12	LENA JOHANSSON, SNICKÄRGATAN 5, 544 00 HJÖ	150:-
91.11.13	SIF LÄNNERBRO, MILLÄKERSGATAN 1, 792 00 MÖRA	100:-
91.11.14	ÄSVÄLLÄLÄRÄRÄRNÄ, ÄSVÄLLÄSKOLÄN, 66060 MÖLKOM	140:-
91.11.14	PERNILLÄ ÄXELSSON, ÄKLIDEN 6, 573 39 TRÄNÄS	100:-
91.11.15	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	490:-
91.11.20	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	420:-
91.11.20	EDVIN LILJEMARK, BRUNNSBERG 4201, 796 90 ÄLVDALEN	50:-
91.11.26	ÄNNELI HÖURULÄ, SEMINÄRIEV. 9, 645 33 STRÄNGNÄS	100:-
91.11.26	MATS MATSSON, SUSAN VINDS VÄG 4, 660 60 MÖLKOM	170:-
91.11.27	GUSTAF ANDERSSON, VETEÄVÄGEN 6 B, 781 35 BÖRLÄNGE	25:-
91.11.27	GUNILLÄ FORSSÄNDER-KÄRLLSSON, MÄRKNÄDÄSGÄTÄN 30, 660 60 MÖLKOM	200:-
91.11.28	ÄNNÄ SVENSSON, RINGVÄGEN 19 B, 595 52 MÄJLBY	50:-
91.11.28	HÄNNÄ ÖSTMÄN, LISSFÖRSV. 21, 780 44 DALÄ-FLÖDÄ	100:-
91.11.28	KRISTIAN WILLIAMSSON 88, SLÜSSGÄTÄN 21, 211 30 MÄLMÖ	100:-
91.11.29	TOGOKURS 91/92, MÖLKOMS FHSK, BOX 66, 660 60 MÖLKOM	105:-
91.11.29	CHRISTINÄ HELLDÄHL, RÖNNBÄRSSTIGEN 4, 792 00 MÖRA	100:-

Summa för perioden:

9822:-

Utgifter under perioden:

Visumkostnader m.m. för stipendiaternas återresa. (Från SFHL:bidrag) 806:-

Administrationskostnader. (Överföringsavg., uttagsavg.) 51:-

Summa för perioden

858:-

AGBLE!

AGBLE! är en informationsbulletin för i första hand Svenska Togoföreningens medlemmar och stödjare av byfolkshögskolan Foyer Rural/CRASE i Togo, Västafrika. AGBLE! ges ut av deltagarna i u-landskursen "Folkbildning och livsvillkor i u-land" vid Molkoms folkhögskola. Kursen görs i samarbete med Svenska Togoföreningen och tre månader av kurs tiden är förlagd till CRASE i Kuma-Dumyo. I AGBLE! vill vi informera om utvecklingen vid CRASE och i kommunen Kuma, om Svenska Togoföreningens arbete och om vad vi gör i vår kurs.